

«صدیقان» مورد اشاره قرآن چه کسانی هستند؟+صوتی

ما در نماز از خدا می‌خواهیم ما را در راه سبک زندگی پیامبران(ع)، صدیقان، شهدا و صالحان قرار دهد اما این «صدیقان» چه کسانی هستند و چه خصوصیتی دارند؟

ما در نماز از خدا می‌خواهیم ما را در راه سبک زندگی پیامبران(ع)، صدیقان، شهدا و صالحان قرار دهد اما این «صدیقان» چه کسانی هستند و چه خصوصیتی دارند؟

خبرگزاری فارس- گروه فعالیت‌های قرآنی: جلسه درس تفسیر قرآن آیت‌الله «محمدی ری‌شهری» پنج‌شنبه هر هفته پس از فریضه نماز مغرب و عشا در مصلاي بزرگ ری برگزار می‌شود که در جلسه هفته گذشته، این مفسر قرآن کریم به تفسیر آخرین آیه سوره مبارکه «حمد» پرداخت که بخشی از آن در ادامه می‌آید: صبحت در تفسیر و تبیین جمله نورانی «صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ» (حمد/7) است. در نماز از خدا می‌خواهیم و به او عرض می‌کنیم که خدایا ما را به راه کسانی که به آنها نعمت داده‌ای، هدایت کن. این نعمت‌یافتگانی که ما چنین تقاضایی از خدا داریم چه کسانی هستند؟ راه آنها چه راهی است؟ قرآن در این موضوع به چهار دسته اشاره کرده است: «وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَ الرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَ الصِّدِّيقِينَ وَ الشُّهَدَاءِ وَ الصَّالِحِينَ» (نساء/69) دسته اول انبیاء هستند که در جلسه قبل به آن اشاره شد. دسته دوم از نعمت‌یافتگان الهی، صدیقان هستند که رتبه آنها پس از انبیاء مطرح شده است. **صدیقان چه کسانی هستند؟** از خدا می‌خواهیم و می‌گوییم خدایا ما را در همان راهی ببر که سبک زندگی ما سبک زندگی پیامبران(ص)، صدیقان، شهدا و صالحان باشد که موضوع این جلسه تبیین راه صدیقان است. صدیقان کسانی هستند که الگوهای اخلاقی و عملی صداقت هستند. اگر کسی به نقطه‌ای رسید که در گفتار و کردار به الگوی صداقت رسید مشمول این آیه می‌شود. صدیق مبالغه در صدق است و کسی که بسیار صادق است عرب به او «صدیق» می‌گوید. صدیقان در اوج صداقت هستند به همین جهت امیر المؤمنین(ع) در تبیین آیه «صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ» (حمد/7) فرمودند: «فتلك النعمة التي انعمها الله عزوجل على من كان قبلنا من النبيين و الصديقين». اینکه از خدا می‌خواهیم ما را به راه نعمت‌یافتگان یعنی کسانی که قبل از ما نعمت صراط مستقیم را داده‌ای، هدایت کن. اما صدیقان چه کسانی هستند که از خدا می‌خواهیم همچون آنها زندگی کنیم؟ **بالاترین صدیقان** صدیقان مراتبی دارند؛ صدیق قله و کفی دارد که مرتبه بین آن دو خیلی زیاد است. بالاترین صدیقان عبارتند از پیشوایان دین و ائمه اطهار(ع). ما در قرآن می‌خوانیم: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ كُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ» ای کسانی که ایمان آورده‌اید از خدا پروا کنید و با راستان باشید» (توبه/119) در اینجا صادقین به اهل بیت(ع) تفسیر شده است. سبک زندگی شما باید سبک زندگی آنها باشد. **خصوصیات صدیقان** پیامبر(ص) افضل انبیاء و امام علی(ع) افضل اوصیا بود. امام علی(ع) فرمودند: «من خبر بزرگ جهان آفرینش و بزرگ‌ترین صدیقان بعد از پیامبر(ص) هستم» (کافی، جلد8، صفحه 30) در جایی دیگر می‌فرماید: «از مردمی هستم که در راه خدا سرزنش هیچ سرزنش‌کننده‌ای مرا از راهی که انتخاب کرده‌ام باز نمی‌دارد». (نهج‌البلاغه/ خطبه 192) خصوصیات صدیقان این است که سخن‌شان سخن نیکوکاران است، شب زنده‌دار هستند و در روز هم دیگران را هدایت می‌کنند. در روایت دیگر از پیامبر(ص) داریم: «پیشتر از آنکه امت‌ها سه نفرند که چشم بر هم‌زدنی به خدا کافر نشده‌اند؛ علی بن ابی‌طالب و صاحب یاسین و مؤمن آل فرعون». صاحب یاسین همان حزقیل است آیات 20 تا 29 سوره مبارکه «یس» درباره او آمده است. مردی بود که دعوت پیامبر زمان خود را پذیرفت و به دفاع از دعوت حق پرداخت تا به سعادت برسد و در پایان به شهادت رسید. مؤمن آل فرعون حبیب نجار است. کسی که در خانه فرعون زندگی می‌کرد و تا زمانی که فرعون می‌خواست حضرت موسی(ع) را به شهادت برساند ارادت و دین خود را نشان نداده بود که در آیات 28 تا 45 سوره مبارکه «غافر» آمده است. **ما هم می‌توانیم صدیق شویم یا نه؟** بله؛ انبیاء و بعد اوصیای آنها که در صدر آنها امام علی(ع) بودند از صدیقان هستند. ما که می‌گوییم «اهدنا صراط المستقیم» از خدا می‌خواهیم در مسیر هدایت و از این افراد باشیم پس ما هم می‌توانیم صدیق باشیم اما به مرتبه امام علی(ع) نمی‌رسیم و تنها به آن مرتبه می‌توان نزدیک شد. امام صادق(ع) فرمودند: «هر مؤمنی صدیق است». (کافی، جلد 8، صفحه 365) اگر کسی صادق نباشد مؤمن نیست یعنی حقیقت و گوهر ایمان را اگر داشته باشد نمی‌تواند دروغ بگوید. از امام صادق(ع) پرسیدند: صداقت به چه معنا است؟ ایشان فرمودند: «کسی که در ایمانش صادق است هیچ چیز را به خدا ترجیح نمی‌دهد». خداوند می‌فرماید: «سَخَّرَ لَكُم مَّا فِی السَّمَاوَاتِ وَمَا فِی الْأَرْضِ» خدا همه چیز را برای انسان خلق کرده اما انسان را برای خودش خلق کرده و تاج کرامت را بر سر او نهاده است. «فقط تو را عبادت می‌کنم و از تو یاری می‌جویم» اما این را که می‌گویی با اخلاص بگو. قله صداقت امام علی(ع) است. به هر میزان که صادق باشیم از صدیقان هستیم. **مسأله راست‌گویی و درست عمل کردن محوری‌ترین اخلاق اسلامی است.** ابن‌حزین نقل می‌کند: کسی خدمت پیامبر(ص) آمد و گفت: من چهار گناه می‌کنم و نمی‌توانم آنها را ترک کنم اما اگر شما بفرمایید یکی را ترک می‌کنم. فرمودند: چه گناهی؟ گفت: زناکار، شراب‌خوار، دزد و دروغ‌گو هستم. پیامبر اکرم(ص) فرمودند: پس فقط دروغ نگو. پس از مدتی به سمت زنا، شراب‌خوری و دزدی رفت اما متوجه شد اگر کسی از او بپرسد کجا بودی و چه کردی نمی‌تواند دروغ بگوید بنابراین همه گناهان را ترک کرد. پس از آن نزد پیامبر(ص) رفت و گفت: شما به من چیزی گفتی که همه گناهانم را ترک کردم. به هر میزان که صداقت داری ایمان داری. حتی در روایات داریم به کودکان دروغ نگویند. در روایت دیگری از حضرت محمد(ص) داریم که عبدالله بن عامر نقل می‌کند: پیامبر(ص) منزل ما آمده بود و من بچه بودم. مادرم مرا صدا زد و گفت بیا می‌خواهم چیزی به تو بدهم. پیامبر(ص) فرمودند: چه چیزی می‌خواستی به او بدهی؟ که مادرم گفت می‌خواستم به او خرما بدهم. پیامبر(ص) فرمودند: پس به او خرما بده در غیر این صورت دروغ گفته‌ای. اگر از دروغ اجتناب کنی شما هم صدیق می‌شوید و در مسیر اهل بیت(ع) قرار می‌گیرد. امام علی(ع) فرمودند: «وَالْمَيِّتُ مِنْ شِيعَتِنَا صَدِيقٌ شَهِيدٌ» صدق با ما را و احب ما را و ابغض ما را اینست؛ بذرک الله عزوجل؛ میت شیعه ما صدیق و شهید است چون که امر ما را تصدیق کرده و به خاطر ما دوستی و دشمنی کرده است و از این کار خود خدای عزوجل را اراده کرده است». (خصال، صفحه 636) در روایت دیگر رسول اکرم(ص) می‌فرمایند: «علیکم بالصدق ان الصدق یدعی الی البر و ان البر یدعی الی الجنة و ما یزال الرجل یدصدق و یتحرى الصدق حتی یدعی عند الله صدیقاً؛ بر شما باد به راستگویی و راست‌کرداری، اگر راستگو شدید راستی شما را به نیکی هدایت می‌کند و نیکی شما را به بهشت می‌برد و انسان راست می‌گوید آنقدر که در نزد خدا صدیق شناخته می‌شود» بنابراین شما هم در گروه شهدا قرار می‌گیرید. هر کس به میزان صداقتش در زندگی صدیق است که امیدواریم خدا به ما توفیق دهد به مرتبه صدیقان برسیم. See more at: -

<http://www.farsnews.com/newstext.php?nn=13930915000820#sthash.28zCxFJo.dpuf>

ما در نماز از خدا می‌خواهیم ما را در راه سبک زندگی پیامبران(ع)، صدیقان، شهدا و صالحان قرار دهد اما این «صدیقان» چه کسانی هستند و چه خصوصیتی دارند؟

جلسه درس تفسیر قرآن آیت‌الله «محمدی ری‌شهری» پنج‌شنبه هر هفته پس از فریضه نماز مغرب و عشا در مصلاي بزرگ ری برگزار می‌شود که در جلسه هفته گذشته، این مفسر قرآن کریم به تفسیر آخرین آیه سوره مبارکه «حمد» پرداخت که بخشی از آن در ادامه می‌آید:

صبحت در تفسیر و تبیین جمله نورانی «صِرَاطُ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ» (حمد/7) است.

در نماز از خدا می‌خواهیم و به او عرض می‌کنیم که خدایا ما را به راه کسانی که به آنها نعمت داده‌ای، هدایت کن. این نعمت‌یافتگانی که ما چنین تقاضایی از خدا داریم چه کسانی هستند؟ راه آنها چه راهی است؟

قرآن در این موضوع به چهار دسته اشاره کرده است؛

«وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ التَّيِّبِينَ وَ الصِّدِّيقِينَ وَ الشُّهَدَاءَ وَ الصَّالِحِينَ» (نساء/ 69)

دسته اول انبیاء هستند که در جلسه قبل به آن اشاره شد. دسته دوم از نعمت‌یافتگان الهی، صدیقان هستند که رتبه آنها پس از انبیاء مطرح شده است.

صدیقان چه کسانی هستند؟

از خدا می‌خواهیم و می‌گوییم خدایا ما را در همان راهی ببر که سبک زندگی ما سبک زندگی پیامبران(ص)، صدیقان، شهدا و صالحان باشد که موضوع این جلسه تبیین راه صدیقان است.

صدیقان کسانی هستند که الگوهای اخلاقی و عملی صداقت هستند. اگر کسی به نقطه‌ای رسید که در گفتار و کردار به الگوی صداقت رسید مشمول این آیه می‌شود.

صدیق مبالغه در صدق است و کسی که بسیار صادق است عرب به او «صَدِيقٌ» می‌گوید. صدیقان در اوج صداقت هستند به همین جهت امیر المؤمنین(ع) در تبیین آیه «صِرَاطُ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ» (حمد/7) فرمودند: «فَتلك النعمة التي انعمها الله عزوجل على من كان قبلنا من النبيين و الصديقين».

اینکه از خدا می‌خواهیم ما را به راه نعمت‌یافتگان یعنی کسانی که قبل از ما نعمت صراط مستقیم را داده‌ای، هدایت کن. اما صدیقان چه کسانی هستند که از خدا می‌خواهیم همچون آنها زندگی کنیم؟

بالاترین صدیقان

صدیقان مراتبی دارند؛ صدیق قله و کفی دارد که مرتبه بین آن دو خیلی زیاد است. بالاترین صدیقان عبارتند از پیشوایان دین و ائمه اطهار(ع).

ما در قرآن می‌خوانیم: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ كُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ» ای کسانی که ایمان آورده‌اید از خدا پروا کنید و با راستان باشید» (توبه/119) در اینجا صادقین به اهل بیت(ع) تفسیر شده است. سبک زندگی شما باید سبک زندگی آنها باشد.

خصوصیات صدیقان

پیامبر(ص) افضل انبیاء و امام علی(ع) افضل اوصیا بود. امام علی(ع) فرمودند: «من خبر بزرگ جهان آفرینش و بزرگ‌ترین صدیقان بعد از پیامبر(ص) هستم» (کافی، جلد 8، صفحه 30) در جایی دیگر می‌فرماید: «از مردمی هستم که در راه خدا سرزنش هیچ سرزنش‌کننده‌ای مرا از راهی که انتخاب کرده‌ام باز نمی‌دارد». (نهج البلاغه/ خطبه 192) خصوصیات صدیقان این است که سخن‌شان سخن نیکوکاران است، شب زنده‌دار هستند و در روز هم دیگران را هدایت می‌کنند.

در روایت دیگر از پیامبر(ص) داریم: «پیش‌تازان امت‌ها سه نفرند که چشم بر هم‌زدنی به خدا کافر نشده‌اند؛ علی بن ابی‌طالب و صاحب یاسین و مؤمن آل فرعون».

صاحب یاسین همان حزقیل است آیات 20 تا 29 سوره مبارکه «یس» درباره او آمده است. مردی بود که دعوت پیامبر زمان خود را پذیرفت و به دفاع از دعوت حق پرداخت تا به سعادت برسد و در پایان به شهادت رسید.

مؤمن آل فرعون حبیب نجار است. کسی که در خانه فرعون زندگی می‌کرد و تا زمانی که فرعون می‌خواست حضرت موسی(ع) را به شهادت برساند ارادت و دین خود را نشان نداده بود که در آیات 28 تا 45 سوره مبارکه «غافر» آمده است.

ما هم می‌توانیم صدیق شویم یا نه؟

بله؛ انبیاء و بعد اوصیای آنها که در صدر آنها امام علی(ع) بودند از صدیقان هستند. ما که می‌گوییم «اهدنا صراط المستقیم» از خدا می‌خواهیم در مسیر هدایت و از این افراد باشیم پس ما هم می‌توانیم صدیق باشیم اما به مرتبه امام علی(ع) نمی‌رسیم و تنها به آن مرتبه می‌توان نزدیک شد.

امام صادق(ع) فرمودند: «هر مؤمنی صدیق است». (کافی، جلد 8، صفحه 365) اگر کسی صادق نباشد مؤمن نیست یعنی حقیقت و گوهر ایمان را اگر داشته باشد نمی‌تواند دروغ بگوید.

از امام صادق(ع) پرسیدند: صداقت به چه معنا است؟ ایشان فرمودند: «کسی که در ایمانش صادق است هیچ چیز را به خدا ترجیح نمی‌دهد». خداوند می‌فرماید: «سَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ» خدا همه چیز را برای انسان خلق کرده اما انسان را برای خودش خلق کرده و تاج کرامت را بر سر او نهاده است. «فقط تو را عبادت می‌کنم و از تو یاری می‌جویم» اما این را که می‌گویی با اخلاص بگو. قله صداقت امام علی(ع) است.

به هر میزان که صادق باشیم از صدیقان هستیم. مسأله راست‌گویی و درست عمل کردن محوری‌ترین اخلاق اسلامی است.

ابن حدید نقل می‌کند: کسی خدمت پیامبر(ص) آمد و گفت: من چهار گناه می‌کنم و نمی‌توانم آنها را ترک کنم اما اگر شما بفرمایید یکی را ترک می‌کنم. فرمودند: چه گناهایی؟ گفت: زناکار، شراب‌خوار، دزد و دروغ‌گو هستم. پیامبر اکرم(ص) فرمودند: پس فقط دروغ نگو. پس از مدتی به سمت زنا، شراب‌خوری و دزدی رفت اما متوجه شد اگر کسی از او بپرسد کجا بودی و چه کردی نمی‌تواند دروغ بگوید بنابراین همه گناهان را ترک کرد. پس از آن نزد پیامبر(ص) رفت و گفت: شما به من چیزی گفتی که همه گناهانم را ترک کردم.

به هر میزانی که صداقت داری ایمان داری. حتی در روایات داریم به کودکان دروغ نگویند.

در روایت دیگری از حضرت محمد(ص) داریم که عبدالله بن عامر نقل می‌کند: پیامبر(ص) منزل ما آمده بود و من بچه بودم. مادرم مرا صدا زد و گفت بیا می‌خواهم چیزی به تو بدهم. پیامبر(ص) فرمودند: چه چیزی می‌خواستی به او بدهی؟ که مادرم گفت می‌خواستم به او خرما بدهم. پیامبر(ص) فرمودند: پس به او خرما بده در غیر این صورت دروغ گفته‌ای.

اگر از دروغ اجتناب کنید شما هم صدیق می‌شوید و در مسیر اهل بیت(ع) قرار می‌گیرید. امام علی(ع) فرمودند: «وَالْمَيِّتُ مِنْ شِيعَتِنَا صَدِيقٌ شَهِيدٌ؛ صَدَقَ بِأَمْرِنَا وَ أَحَبَّ فِينَا وَ ابْغَضَ فِينَا يُرِيدُ بِذَلِكَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ؛ میت شیعه ما صدیق و شهید است چون که امر ما را تصدیق کرده و به خاطر ما دوستی و دشمنی کرده است و از این کار خود خدای عزوجل را اراده کرده است». (خصال، صفحه 636)

در روایت دیگر رسول اکرم(ص) می‌فرمایند: «عليكم بالصدق ان الصدق يهدي الى البر و ان البر يهدي الى الجنة و ما يزال الرجل يصدق و يتحرى الصدق حتى يكتب عند الله صديقا؛ بر شما باد به راست‌گویی و راست‌کرداری، اگر راستگو شدید راستی شما را به نیکی هدایت می‌کند و نیکی شما را به بهشت می‌برد و انسان راست می‌گوید آنقدر که در نزد خدا صدیق شناخته می‌شود» بنابراین شما هم در گروه شهدا قرار می‌گیرید.

هر کس به میزان صداقتش در زندگی صدیق است که امیدواریم خدا به ما توفیق دهد به مرتبه صدیقان برسیم.

لطفاً صبر کنید ...